

РАЙОНЕН СЪД
№ 3718
10.10.25 г.
гр. РАЗГРАД

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрационен индекс	Дата
ДСС-10608	10-10-2025

ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

ДО БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ
ЗА ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ

Отговори на зададени въпроси от БИПИ от Нели Генчева,
кандидат за длъжността административен ръководител - председател
на Районен съд – Разград.

1. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната
власт след решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в
Конституцията на Република България, обн. в ДВ бр. 106 от 22.12.2023
г., и, ако да, - в каква посока?

Не виждам пречка реформата на съдебната власт да продължи.
Разбира се, същата следва да бъде съобразена с ограниченията, които
решението на КС поставя с необходимостта от устойчивост и
възможностите за адаптивност на конституцията. Както и в самото
решение пише „В исторически план устройството и функционирането на
съдебната власт в България не се основава нито на създадена се през векове
национална традиция, нито на трайно установена конституционна уредба.“
Поради това е предизвикателство пред законодателя да създаде
нормативно установени трайни правила, а пред обществото като цяло – да
установи трайна политическа култура на взаимно балансиране на
съдебната власт с другите две власти – законодателната и изпълнителната.

2. Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и
все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс
между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за
въвеждане на инструменти (от нормативен и организационен

характер) за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Неравномерната натовареност съществува както на хоризонтално равнище /между различните съдилища от едно ниво/, така и на вертикално /между съдилищата от различни инстанции/. Регулярното обявяване на конкурси би намалило командированите съдии, респ. свободните щатни бройка, които увеличават натовареността на останалите съдии от съответния орган. Считам за удачно, да се регламентира задължение на по-горестоящия административен ръководител да следи за натовареността на съдиите от по-ниското ниво и при необходимост да предприема мерки за командироване по хоризонтала. За кризисни ситуации, когато съд остане с изключително малко съдии, може да се предвиди структура от съдебни помощници /може би на апелативно ниво/, които да бъдат изпращани за по-продължително време да работят там, където има нужда от тях.

3. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. „трима големи“?

Нормативно уреждане на коефициента на всяко от възнагражденията над това за младши съдии би създало една стабилност. Това, което се прави в последните години – увеличаване на всички възнаграждения с еднакъв процент увеличава разликите. Дали те са прекомерни, не мога да отговоря, защото не мога да преценя какъв е трудът, полаган от колегите от горните инстанции.

4. От юли месец 2025 г. влязоха в сила промени в ЗМ и ГПК, въвеждащи задължителна информационна среща за процедура по медиация по някои видове граждански и търговски дела. Какво е мнението Ви за прилагането/използването на процедура по медиация в рамките на висящ съдебен процес?

Считам, че за страните е важно да разберат какви са алтернативите на съдебния процес. В информацията, която подготвихме за тях, акцентираме върху ползите за тях от медиацията. Вече са насрочени първите няколко такива срещи по дела в РС – Разград. Поддържаме връзка с медиаторите и с нетърпение очакваме обратна връзка. Коментирали сме

с колеги от съда необходимостта да се обмисли и въвеждането със законодателен акт на задължителната информационна среща за медиация и в наказателното производство при престъпленията от частен характер.

5. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика за времето на действието им? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, в който правораздавате? Има ли необходимост от разширяване и в каква посока?

В Районен съд – Разград от години всички важни въпроси са обсъждани между съдиите. От началото на мандата ми през 2020 г. съм се обръщала, макар и в повечето случаи неформално, към колегите, а за вземане на решение по определени въпроси сме провеждали и общо събрание. Освен това всеки колега знае, че във всеки един момент може да направи предложение, свързано с организацията в съда и да го обсъдим.

6. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Смятате ли, че това беше по-доброто решение или кодексът трябваше да остане единен?

Необходимостта от различни кодекси за различните професионалисти в рамките на съдебната власт си обяснявам с различната структура на прокуратурата и следствието. Основните морални принципи в двата кодекса съвпадат в по-голямата си част?

7. Смятате ли, че Висш съдебен съвет, който е с изтекъл мандат вече повече от две години е легитимен да реализира кадрова политика по отношение на избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (и извън „тримата големи”), особено и след решението на СЕС от 30.04.2025 г.?

Посоченото решение внася сериозно съмнение в легитимността на Висшия съдебен съвет. Нереализирането на тази политика обаче би влошило проблема с неравномерната натовареност и би довело до увеличаване на мандатите на тези, които са назначени за изпълняващи функциите на административни ръководители.

8. На стр.7 от концепцията посочвате, че са необходими още помещения за архив. Какви са вашите идеи в тази насока?

На този етап единствената възможност е оптимизиране на

помещенията — усвояване по вертикала, т.к. в сградата, която ползваме, няма свободни. В рамките на първият ми мандат бяха поръчани и монтирани нови етажерки. Електронните заповедни производства ще облекчат в някаква степен проблема.

9. На стр.10 от концепцията посочвате, че РС – Разград е един от учредителите на Областния съвет за превенция на домашното насилие. Бихте ли направили оценка доколко проблемът с домашното насилие е застъпен в региона. Как съдиите участват в него и в по-общ план как съдът може да допринесе със справянето с този проблем?

ЗЗДН се прилага в Районен съд – Разград от 2010 г. Предвид активността на „Център на НПО -- Разград“ са провеждани редица обучения на полицейски служители, социални работници, представители на образователни и здравни институции. Тези срещи ни дадоха възможност да видим проблемите на различните системи и да се опитаме да търсим допирните точки. В рамките на Областния съвет за превенция на домашното насилие сме планирали и провели посещения в училищата в различни населени места.

С уважение:

/Н.Генчева/